

ACORD

GOV/180/2010, d'11 d'octubre, pel qual es reclassifica com a festa patrimonial d'interès nacional el Carnaval de Vilanova i la Geltrú.

Atès que per l'Ordre del conseller de Cultura de 24 de gener de 1985 es va declarar festa tradicional d'interès nacional el Carnaval de Vilanova i la Geltrú (DOGC núm. 510, de 6.2.1985);

Atesa la disposició addicional del Decret 389/2006, de 17 d'octubre, del patrimoni festiu de Catalunya, que disposa que el Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació ha de revisar les declaracions de festes tradicionals d'interès nacional declarades en el moment de l'entrada en vigor del Decret i, si escau, tramitar la seva reclassificació en alguna de les categories que preveu l'article 3.1 mitjançant el procediment que estableixen els articles 14 i 15 de l'esmentat Decret;

Atesa la Resolució del conseller de Cultura i Mitjans de Comunicació de 12 de maig del 2010, per la qual s'incoa expedient per a la reclassificació com a festa patrimonial d'interès nacional el Carnaval de Vilanova i la Geltrú;

Atès que el Consell de la Cultura Popular i Tradicional el dia 1 de juny de 2010 va emetre informe favorable sobre l'expedient de reclassificació, amb especial esment a l'Arrivo del carnestoltes, les comparses que participen a la guerra de caramels del diumenge, les danses i el Moixó Foguer;

Vistes les al·legacions presentades pels interessats, les quals han estat favorables a la reclassificació;

D'acord amb l'article 6 de la Llei 2/1993, de 5 de març, de foment i protecció de la cultura popular i tradicional catalana i de l'associacionisme cultural, i l'article 15 del Decret 389/2006, de 17 d'octubre, del patrimoni festiu de Catalunya;

A proposta del conseller de Cultura i Mitjans de Comunicació, el Govern

ACORDA:

—1 Reclassificar com a festa patrimonial d'interès nacional el Carnaval de Vilanova i la Geltrú i definir-ne les característiques, que consten a l'annex.

—2 Inscriure la reclassificació de la festa al Catàleg del Patrimoni Festiu de Catalunya.

—3 Publicar íntegrament aquest Acord al *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*, de conformitat amb el que preveu l'article 15.2 del Decret 389/2006, de 17 d'octubre, del patrimoni festiu de Catalunya, i notificar-lo a les persones o entitats responsables de l'organització de la festa o dels elements, a l'ajuntament i al consell comarcal corresponents.

Contra aquest Acord, que exhaureix la via administrativa, es pot interposar recurs potestatiu de reposició davant el Govern de la Generalitat de Catalunya en el termini d'un mes, o bé, recurs contenciós administratiu davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya en el termini de dos mesos, a comptar en tots dos casos des de l'endemà de la publicació al *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* o des de l'endemà de la corresponent notificació.

Barcelona, 11 d'octubre de 2010

LAIA BONET RULL
Secretària del Govern

ANNEX

Característiques de la festa

El Carnaval de Vilanova i la Geltrú està documentat l'any 1790 i n'hi ha documentació i informació detallada des de l'aparició del Diario de Villanueva y Geltrú, que el 1851 ja en publica el programa complet. Prohibit per les autoritats franquistes, va ser recuperat al carrer l'any 1955, recuperació que es completà entre els anys 1976 i 1981, amb manteniment del mateix esquema dels carnavals de la segona meitat del segle XIX.

El Carnaval de Vilanova comença el dissabte abans de dijous gras amb els anomenats balls de mantons, que celebren les diverses entitats que participen en l'organització del Carnaval. Es tracta de balls de gala als quals assisteixen, els homes amb americana i les dones amb el tradicional mantó de Manila. L'endemà tenen lloc les Competències Musicals, una confrontació artística entre dues formacions musicals.

El dijous següent, dijous gras, se celebra l'àpat ritual de la festa, la xatonada i té lloc pel centre de la ciutat una guerra de merengues, anomenada la merengada, a càrrec dels més petits, la qual té una continuació, havent sopat, en una concentració de diverses societats a la plaça de les Cols, on té lloc una nova guerra de merengues protagonitzada pel jovent.

El divendres se celebra l'Arrivo, una cercavila encapçalada pel Ball de Diables de Vilanova i algun dels dracs de la ciutat i constituïda per centenars de màscares agrupades per societats, que representa la rebuda al rei Carnestoltes, el qual, a la Plaça de la Vila, pronuncia el sermó. Aquest és un repàs, en clau crítica i d'humor, als esdeveniments més destacats dels darrers mesos. A la nit, algunes societats celebren els balls de l'Arrivo, el primer dels balls de màscares del Carnaval.

El dissabte al matí tenen lloc, organitzats per diverses societats i escampats per tot el centre de la ciutat, actes de carnaval de tota mena com a preludi del que a la tarda serà la concentració infantil de l'Arribada del Caramel, acte central del carnaval infantil. També durant el matí de dissabte s'inicien les representacions del ball de malcasats, format per una comitiva de màscares que parodien diverses parelles de casats amb problemes i les autoritats que els jutgen. Les representacions itinerants d'aquest ball pels carrers del centre continuen a la tarda, en què coincideixen amb el seguici del Moixó Foguer, un simulacre de passejada i exhibició d'una bèstia emplomada de blanc, que apareix i desapareix de dins d'una caixa. Les màscares d'aquesta comitiva duen la cara completament tapada i vesteixen roba de dormir de color blanc i s'acompanyen d'una cobla de flabiols i sacs de gemecs.

La nit de dissabte és la nit de mascarots. Aquests mascarots, normalment de manera individual o, en tot cas, lliures de qualsevol organització lligada a les societats del Carnaval, passen per la ciutat o acudeixen als balls que organitzen les diferents societats i la mateixa organització del Carnaval.

El dia central de la festa és el diumenge de Carnaval, amb les Comparses, acte emblemàtic de participació massiva. Es tracta de la desfilada d'un gran nombre de parelles al darrera de la bandera de la seva societat saltant al ritme d'una marxa molt popular anomenada el Turuta. Al mateix temps que salten, es llancen, entre les diferents comparses i al públic que les contempla, una gran quantitat de caramels. Els homes duen barretina i vesteixen l'uniforme propi de cada societat i les dones vesteixen amb faldilla, un o dos clavells al cap i mantó de Manila. Les comparses van acompanyades per una secció d'una banda de música o per una xaranga o similar i conflueixen en diferents torns a la plaça de la Vila, on tenen lloc, si l'espai ho permet, les passades de lluïment i les tradicionals guerres de caramels. El mateix diumenge al vespre, tenen lloc les danses a la plaça de les Cols, ballades per grups de tres, integrats per un home i dues dones.

Dilluns a la tarda té lloc la comparsa del Vidalet, integrada per parelles de nens i nenes disfressats i acompanyada per diverses xarangues, la qual recorre la ciutat per acabar a la plaça de la Vila amb el ball del Paperet. Al vespre surten els cors de Carnestoltes, grups que canten lletres iròniques i humorístiques pels carrers del centre i finalment conflueixen al Teatre Principal, on cada cor ofereix una mostra del seu repertori. Dimarts a la nit té lloc el sopar, la ruta i el ball del Vidalot, l'últim gran ball de màscares del Carnaval, el qual es tanca el dimecres de cendra, amb l'enterro de la sardina i la lectura del testament del rei Carnestoltes, en el qual es repassen, en clau crítica i irònica, els fets més destacats del Carnaval que s'acaba. L'acte es clou amb una àpat popular a base d'arengades a la brasa.

(10.279.154)
